

**Проф. Георги Марков: БСП и Костов може да
изхвърлят Доган от сцената
Българските политици са исторически
недалновидни спрямо външните сили**

Визитка

Пловдив, 1946 г.

Доктор на историческите науки

Директор на Института по история при БАН

МАРИАНА

КИРОВА

- Професор Марков, може ли да говорим, че България е правова, модерна и европейска държава при положение, че една етническа партия, заинтересована от една сделка, дестабилизира и правителството, и парламента?

- В България се случват какви ли не ненормални неща. Друг е въпросът, че цената на тютюневия холдинг бе снишена. С провалянето на тази сделка ДПС прави политика спрямо своя електорат. За тях най-важни са тютюнопроизводителите. И аз не вярвам, че ръководството на ДПС не е

знаело предварително за условията на меморандума. Нима този документ, изготвен от Лидия Шулева, е бил тайна от тях? Не мога да повярвам това. Тъй като приближават избори, ДПС иска хем да си запази електората и той да не бяга да работи из гръцките тютюневи полета, хем да притисне царското движение за повече отстъпки. Обаче има и още нещо, което е въпрос на стратегическа политика от тяхна страна.

- За какво става дума?

- ДПС се стреми да отреже възможността за коалиционно правителство между БСП и царското движение. Защото такава коалиция по принцип е възможна и тя може да изхвърли ДПС от властта. А то иска вечно да бъде на власт. Така че проблемът не опира само до приватизацията на тютюневите фабрики, не е само до парите. Тук става въпрос за следващия мандат. ДПС иска да остане във властта с цената на всичко.

- Как разчитате еуфорията около 15-годишнината от основаването на ДПС от страна на политици, политолози и обществени фигури?

- Не разбирам как може да ръко-пляскат на Ахмед Доган. А той

казва следното - историците преувеличават значението на традицията и изкарват българите много толерантни. Според Доган българите не били толерантен народ. Това не е вярно. Обаче вкупом му ръкопляскат - и социолози, и политолози.

- Като специалист по новата история на България можете ли да назовете един министър с турски произход досега, като изключим тези при сегашното правителство?

- Винаги е имало депутати от турски произход в различни български партии. Но министър не е имало. Но нека да има - аз не съм против това един кадърен човек от турски произход да е на този пост. Обаче не от етническа партия! Не от квота. Защото не може ДПС с някакви си 5% да иска квота от трима министри и заместник-министри навсякъде. Те и циганите, които сега си правят партии, ще поискат квота. Ами те са неграмотни и още не са научили, че законите важат за всички, включително и за тях. Защото мнозинството не е длъжно да издържа малцинството.

- При положение, че хората виждат всичко това, може ли да се разчита пак на партия -чудо?

- Не, хората няма да повярват на това.

- А могат ли националистите да се обединят със заявки за модерен патриотизъм?

- Не, и това не смятам за възможно. Социалистите казват как сега идвал техният ред за властта. Обаче тук няма ред. Политиците могат да излъжат народа веднъж, но не могат втори път по същия начин. Трябва да измислят друго или поне да се забрави какво беше преди 8 г. А ние сме късопааметни. При това БСП излезе с тезата, че брани българската земя и каза - ние сме родолюбците. И се обявиха против продажбата на българска земя. Заложиха на патриотизма. Комунизмът в миналото е бил национален nihilизъм, но след 1989 г. отляво извадиха националната карта. СДС пък заложи на nihilизма. Едва след като загуби властта на миналите избори, Иван Костов също извади националната карта. И въпреки че БСП и ДСБ си разменят много стрели, по националния въпрос те могат да намерят общ език. Нека не се подвеждаме по прогнозите, защото Иван Костов ще мине 4-те процента - той има един твърд електорат, останал от СДС. И в следващия парламент Костов може да намери общ език със социалистите - по въпроса за ДПС. И тогава социалистите и хората около Иван Костов могат да постигнат известни компромиси - в името на националния интерес. Нека ДПС не си въобразява, че вечно ще е на власт и ще ползва благините €.

- В момента в парламента се обсъжда възможността за

продажба на земя на чужденци, включително и извън ЕС. Има ли според вас подводни камъни, които могат да се окажат опасни след години?

- Не знам как политиците ги нареждат тези неща - да дойдат тук и арабски шейхове, и турски паши и да купуват българска земя. Ами това е част от нашия суверенитет. Изправя се заместник-председателката на НС Камелия Касабова и казва - стига с тези исторически призраци, историците ни плашат. И заяви, че който е против продажбата на българска земя, той е против ЕС. Ама това сме го чували за Съветския съюз. Сега развяват същата фразеология.

- Какво би значело за България приемането на Турция в ЕС?

- Най-голямата опасност за България е, ако Турция влезе в ЕС. А Симеон Сакскобургготски, Ахмед Доган и други политици повтарят непрекъснато, че Турция трябвало да влезе. Понеже ни била дала рамо за НАТО, ние трябвало да я подкрепим за ЕС. Няма по-голям риск за България, ако границата ни с Турция изчезне. Това означава в епохата на глобализацията да видим мегаполиса Истанбул. И тогава няма да бъдем национална държава, а част от хинтерланда (вътрешната част - б. р.) на Цариград. Разбира се, всички сме за добри отношения с Турция. Но трябва да имаме с нея граница, а не свободно движение на капитали, стоки и хора. Така че нека не се увличаме в тези театрални преминавания с лодки на външния министър Соломон Паси през Резовската река.

- Каква е националноотговорната позиция по въпроса?

- Ако имаме инстинкт за национално самосъхранение, трябва да бъдем външна граница на ЕС. Това е нашата геостратегическа цена и нашата историческа мисия. И както словенците днес връщат някои българи, така и ние трябва да връщаме новите варвари, които идват от Азия и от Африка. Трябва да бъдем граница, защото Турция е неевропейска и ислямска държава с друга култура, в която моделът на Кемал Ататюрк се провали. Той искаше да съчетае реформите, исляма и демокрацията, но Турция става все по-ислямистка. САЩ пробутват Турция в ЕС, за да го разрушат. Защото, тя влезе ли там, евросъюзът се обезсмисля. Не може ЕС да отиде до Ирак и до Иран. Каква Европа е това? Турция е троянският кон на САЩ в Европейския съюз.

- В момента се правят опити за всякакви коалиции - и вляво, и вдясно. Могат ли политиците да разчитат на подобър публичен образ с тях?

- Предизборните коалиции нямат особено значение, хората не

се влияят много от това. Важно е какво ще стане на самите избори, кой колко ще спечели. И вероятно ще има изненади. Следващото правителство, което ще вкара България в ЕС, ще има заложен макрорамка и от евросъюза, и от НАТО. При тази зададена макрорамка в Брюксел не се интересуват кой ще управлява България. Те имат примера с Квашневски, който беше член на ЦК на полската комунистическа партия, беше най-младият министър на полското комунистическо правителство, който след това разгроми легендата Лех Валенса. Подобна е ситуацията и у нас. Президентът Георги Първанов е приет навсякъде. Според мен голямата грешка на десницата е заявлението ѝ, че западът не вижда друга алтернатива освен тях самите. Обаче в политиката няма вечна дружба, нито вечни врагове.

- Но президентът Първанов и лидерът на БСП Сергей Станишев заявяват различни позиции по възлови въпроси на външната политика като например изтеглянето на нашия контингент от Ирак. Дали действително има разнобой между тях или е въпрос на тактика?

- Георги Първанов е действащ президент, Сергей Станишев още не е станал министър-председател, може и да не стане. Но ако все пак стане, той ще повтори думите на Георги Първанов - че има коалиция на желаещите в Ирак, че трябва да преговаряме с нашите мощни съюзници САЩ и че не бива да бързаме, докато не победи демокрацията в Ирак. А демокрация в една ислямска държава като тази не знам кога ще победи.

- Коя е причината - дали това, че ислямът и модерната демокрация от европейски тип са несъвместими, или друго?

- Причината не е толкова в сблъсъка на цивилизации, а в сблъсъка за ресурси. Петролът след 50-60 г. ще е на изчерпване. Вече виждаме как в голямата политика - след 4000 г., се завръща свръхсилата Китай. Поднебесната империя също ще се намеси в Близкия изток - защото е на път да стане най-големият потребител на петрол. Затова искам да напомня на нашите политици, че трябва да не гледат какво ще стане само за следващите години, а далеч по-напред. Сега САЩ е велика свръхсила, но вече минава зенита си и клони надолу.

- Смятате ли, че се намираме в ситуация на потенциалните губеци?

- Да, защото нашите политици никога не са били прозорливи. Първо се хванала за Матушка Русия, която се е простирала на три континента. Тази империя изчезна. После се хванаха с могъщия Трети райх на Хитлер и оста Рим - Берлин - Токио.

След това беше "непобедимият" Съветски съюз. И той се разпадна. Сега се държим за американците и не мислим за годините напред.

Взето отъ Мониторъ 2.02.2005 г. Безъ разрешение